

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8594,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Giedroyc-i-Ukraina-Warszawa-1718-maja-2012.html>
25.03.2026, 14:46

Międzynarodowa konferencja naukowa „Giedroyc i Ukraina” – Warszawa, 17-18 maja 2012

27.03.2012

Historia relacji polsko-ukraińskich w XX wieku nie należy do najłatwiejszych. Liczne cierpienia po obu stronach do dzisiaj rzutują na ocenę wydarzeń historycznych i na wzajemne postrzeganie. Jednocześnie możemy także odnotować szereg przykładów współdziałania Polaków i Ukraińców. Przeszłość może zarówno dzielić jak i łączyć. Sztuką jest rzetelne jej opowiadanie, przy jednoczesnym pamiętaniu, że przyszłość można kształtować wspólnie, nie powtarzając starych błędów. Do tego w dużej mierze sprowadzało się przesłanie Jerzego Giedroycia, który nie unikał nigdy trudnych tematów, ale też zawsze starał się budować nici porozumienia.

Podstawowym celem konferencji „Giedroyc i Ukraina” było przypomnienie ważnych z punktu widzenia historii polskiej myśli politycznej koncepcji paryskiej „Kultury”, redagowanej w latach 1947-2000 właśnie przez Jerzego Giedroycia. Pierwsza część konferencji była poświęcona prezentacji kilku inicjatyw okresu międzywojennego, wokół których rodziła się koncepcja ułożenia stosunków polsko-ukraińskich w XX wieku. Następnie zostały przeanalizowane główne elementy myślenia politycznego obecnego w „Kulturze” paryskiej oraz krąg autorów, których twórczość koncentrowała się wokół relacji polsko-ukraińskich. Konferencja była także okazją, żeby przypomnieć o innych myślicielach i inicjatywach obecnych w polskim życiu politycznym, np. w kręgach opozycji w PRL, które doskonale uzupełniały się z myśleniem proponowanym przez paryską „Kulturę”. Konferencję zakończyły dwa panele dyskusyjne. Pierwszy poświęcony był relacjom polsko-ukraińskim po 1989 roku. Podczas drugiego panelu dokonaliśmy próby podsumowania dotychczasowych badań nad relacjami polsko-ukraińskimi, określenia punktu, w jakim jest aktualnie historiografia polska i ukraińska oraz zaproponowania nowych postulatów badawczych. Dziedzictwo myśli polskiej i ukraińskiej emigracji jest doskonałym punktem wyjścia do takich refleksji.

Honorowy Patronat nad konferencją objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski.

Konferencja odbywała się w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” im. Janusza Kurtyki w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 21/25, obrady były prowadzone w języku polskim i ukraińskim.

Informacje dodatkowe:

dr Sławomir Łukasiewicz: slawomir.lukasiewicz@ipn.gov.pl

Anna Piekarska: anna.piekarska@ipn.gov.pl

Program

17 maja 2012, czwartek

9.00-9.15 - Otwarcie konferencji

9.15-11.15 - Sesja I - PRE-„KULTURA”

Prowadzenie - Dr Sławomir Nowinowski

1. Prof. Jan Pisuliński, *Przedwojenni ukrajinofile*
2. Prof. Marek Kornat, *Krąg „Biuletynu Polsko-Ukraińskiego”*
3. Prof. Jan Jacek Bruski, *Jerzy Giedroyc a ruch prometejski*
4. Prof. Aleksandra Hnatiuk, *Ukraina na łamach „Buntu Młodych” i „Polityki”*
5. Dyskusja

11.15-11.45 - Przerwa kawowa

11.45-13.45 - Sesja II - CZAS „KULTURY” (część I)

Prowadzenie - Prof. Rafał Habielski

1. Paweł Libera, *Tezy Włodzimierza Bączkowskiego i dyskusja*
2. Dr Małgorzata Ptasińska-Wójcik, *Józef Łobodowski o „upiorach przeszłości”*
3. Dr Sławomir Nowinowski, *Wspólna historia - bolesna historia*
4. Maria Senycz, *Promocja sprawy ukraińskiej na arenie międzynarodowej jako element programu paryskiej „Kultury”*
5. Dyskusja

13.45-15.15 - Przerwa

15.15-16.45 - Sesja II - CZAS „KULTURY” (część II)

Prowadzenie - Prof. Aleksandra Hnatiuk

1. Prof. Igor Hałagida, *„Kultura” wobec mniejszości ukraińskiej w Polsce*
2. Dr Sławomir Łukasiewicz, *Giedroyc, Ukraina, ruch federalistyczny*
3. Prof. Rafał Habielski, *Mieroszewski i ULB - gdzie jest miejsce Ukrainy?*
4. Dyskusja

16.45-17.15 - Przerwa kawowa

17.15-18.30 - Sesja II - CZAS „KULTURY” (część III)

Prowadzenie - Prof. Aleksandra Hnatiuk

1. Dr Mykoła Genyk, *Ukraińska recepcja „Kultury”*
2. Bogumiła Berdychowska, *Krąg ukraińskich współpracowników i autorów*
3. Dyskusja

18 maja 2012r., piątek

9.00-10.30 - Sesja III - NIE TYLKO GIEDROYC (część I)

Prowadzenie - Prof. Jan Pisuliński

1. Dr Michał Kazimierz Ujazdowski, *Adolf Bocheński*
2. Magdalena Semczyszyn, *Stanisław Stempowski*
3. Paweł Pieniążek, *Bohdan Skaradziński*
4. Dyskusja

10.30-11.00 – Przerwa kawowa

11.00-13.00 – Sesja III – NIE TYLKO GIEDROYC (część II)

Prowadzenie – Prof. Marek Kornat

1. Prof. Grzegorz Motyka, *Ryszard Torzecki*
2. Prof. Janusz Korek, *Jerzy Stempowski – pożegnanie z Ukrainą*
3. Prof. Andrzej Friszke, *Jacek Kuroń*
4. Chrystia Czuszek, *Ukraina i Ukraińcy w myśli politycznej polskiej opozycji*
5. Dyskusja

13.00-14.30 – Przerwa

14.30-16.15 – Dyskusja panelowa: JERZY GIEDROYC A STOSUNKI POLSKO-UKRAIŃSKIE PO 1989 ROKU

Prowadzenie: Bogumiła Berdychowska

Uczestnicy: prof. Henryk Szlajfer, dr Łukasz Adamski, Henryk Wujec

16.15-16.45 – Przerwa kawowa

16.45-18.30 – Dyskusja panelowa: HISTORYCY A LEKCJA GIEDROYCIA

Prowadzenie: prof. Grzegorz Hryciuk

Uczestnicy: prof. Grzegorz Motyka, prof. Andrzej Chojnowski, prof. Tomasz Stryjek, prof. Leonid Zaskilniak, prof. Ihor Iliuszyn

18.30-18.45 – Podsumowanie i zakończenie konferencji

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

PREZYDENT.PL

PREZYDENT.PL

Pliki do pobrania

[Program konferencji „Giedroyc i Ukraina” \(pdf, 273.41 KB\)](#)

[Zaproszenie \(pdf, 513.33 KB\)](#)
